

Religion and State: The Medieval Debate

Shai Held – held@hadar.org

Judaism and Democracy – Session 4

1) Rambam, Mishneh Torah, Law of Kings and Wars, 4:10	(1) רמב"ם, משנה תורה, הלכות מלכים, 4:10
All the lands that he conquers belong to him. He may apportion them to his servants and soldiers as he desires and keep the remainder for himself. In all these matters, the judgment he makes is binding. <u>In all matters, his deeds shall be for the sake of heaven. His purpose and intent shall be to elevate the true faith and fill the world with justice, destroying the power of the wicked and waging the wars of God. For the entire purpose of appointing a king is to execute justice and wage wars as I Samuel 8:20 states: 'Our king shall judge us, go out before us, and wage our wars.'</u>	כל הארץ שכוּבֵשׁ הָרִי הִיא שְׁלוֹ וְנוֹתֵן לַעֲבָדָיו וְלֹאֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה כְּפִי מַה שִּׁירְצָה. וּמִנִּיחַ לַעֲצָמוֹ כְּפִי מַה שִּׁירְצָה. וּבְכָל אֵלוֹ הַדְּבָרִים דִּינוֹ דִּין. וּבְכָל יְהִיּוֹ מַעֲשָׂיו לְשֵׁם שָׁמַיִם. וְתִהְיֶה מַגְמַתוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ לְהַרִים דַּת הָאֱמֶת. וּלְמַלְאוֹת הָעוֹלָם צֶדֶק. וְלִשְׁבֹּר זְרוֹעַ הַרְשָׁעִים וְלַהֲלָחֵם מַלְחָמוֹת ה'. שְׂאִין מְמַלִּיכִין מֶלֶךְ תַּחֲלָה אֲלָא לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמִלְחָמוֹת. שְׁנֶאֱמַר (שְׁמוּאֵל א ח כ) "וְשִׁפְטֵנוּ מִלְּכֵנוּ וְיֵצֵא לִפְנֵינוּ וְנִלְחֵם אֶת מִלְחַמָּתֵנוּ":
2) Rambam, Mishneh Torah, Law of Kings and Wars, 3:1	(2) רמב"ם, משנה תורה, הלכות מלכים, 3:1
During a king's reign, he must write a Torah scroll for himself in addition to the scroll which was left to him by his ancestors. A court of 71 elders should check this scroll by comparing it to the Torah scroll kept in the Temple Courtyard. If his ancestors did not leave him a Torah scroll or that scroll was lost, he must write two Torah scrolls:	בַּעֲת שִׁישֵׁב הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ כּוֹתֵב לוֹ סֵפֶר תּוֹרָה לַעֲצָמוֹ יֵתֵר עַל הַסֵּפֶר שֶׁהֵנִיחוּ לוֹ אֲבוֹתָיו. וּמִגִּיהוּ מִסֵּפֶר הָעֶזְרָה עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וָאֶחָד. אִם לֹא הֵנִיחוּ לוֹ אֲבוֹתָיו אוֹ שֶׁנֶּאֱבַד כּוֹתֵב שְׁנֵי סֵפְרֵי תּוֹרָה. אֶחָד מִנִּיחוֹ בְּבֵית גְּנָזְיוֹ שֶׁהוּא מְצוּה בּוֹ כָּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. וְהַשְּׁנִי לֹא יִזְזֶה מִלִּפְנֵיו

one, in whose writing, he is obligated as is every individual Israelite, and which he places in his treasury; the second, which should not move from his presence except when he enters a lavatory, the baths, or other places in which it is not fit to read the words of Torah. When he goes to war, this scroll should accompany him. When he returns, it should accompany him. When he sits in judgment, it should be with him. When he dines, it should be opposite him, as Deuteronomy 17:19 states: 'It should accompany him and he should read it all the days of his life.'	אֵלָא בַּעֲת שְׂיִכְנֹס לְבֵית הַכֶּסֶּא. אוּ לְבֵית הַמֶּרְחָץ. אוּ לְמִקְוֹם שְׂאִין רֵאיוּ לְקִרְיָאָה. יוֹצֵא לְמִלְחָמָה וְהוּא עִמּוֹ. נִכְנָס וְהוּא עִמּוֹ. יוֹשֵׁב בְּדִין וְהוּא עִמּוֹ. מִסָּב וְהוּא כְּנֻגְדּוֹ שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים יז יט) "וְהִיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו":
---	---

3) Rambam, Mishneh Torah, Sanhedrin 2:4-5 A king of Israel may not be included in the <i>Sanhedrin</i>, for we are forbidden to disagree with him and repudiate his words. The High Priest, by contrast, may be included in the <i>Sanhedrin</i> if his knowledge makes him fitting. Although the kings of the House of David may not be included in the <i>Sanhedrin</i>, they may sit in judgment over the people. Conversely, they may be called to judgment if a person has a complaint against them. The Kings of Israel, by contrast, may not serve as judges, nor may they be called to judgment. The rationale is that they do not humble themselves before the words of the Torah, and letting them serve as a judge or issuing a judgment against them may lead to a disaster.	(3) רמב"ם, משנה תורה, סנהדרין 2:4-5 וְאִין מוֹשִׁיבִין מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּסִנְהֶדְרִין שְׁאֲסוּר לְחַלֵּק עָלָיו וּלְמַרּוֹת אֶת דְּבָרוֹ. אֲבָל מוֹשִׁיבִין כֹּהֵן גָּדוֹל אִם הֵיָה רֵאיוּ בְּחֻכְמָה: מֶלֶכִּי בֵּית דָּוִד אֵף עַל פִּי שְׂאִין מוֹשִׁיבִין אוֹתָם בְּסִנְהֶדְרִין יוֹשְׁבִין וְדָנִים הֵם אֶת הָעָם. וְדָנִים אוֹתָם אִם יֵשׁ עֲלֵיהֶן דִּין. אֲבָל מֶלֶכִּי יִשְׂרָאֵל אֵין דָּנִין וְאִין דָּנִין אוֹתָם לִפִּי שְׂאִין נִכְנָעִים לְדִבְרֵי תוֹרָה שְׁמָא תִּבּוֹא מִהֶן תִּקְלָה:
--	--

4) Rambam, Mishneh Torah, Melakhim 3:7 We have already explained that kings of the Davidic dynasty may be judged and testimony may be given against them. However, in regard to the other kings of Israel, the Sages decreed that they neither sit in judgement or be judged. They may not give testimony, nor is testimony given against them. This is because they are arrogant and the matter may cause a tragedy and loss to the faith.	(4) רמב"ם, משנה תורה, מלכים 3:7 כְּבָר בְּאַרְנוֹ שְׁמַלְכֵי בֵּית דָּוִד דָּנִין אוֹתָן וּמַעֲיִדִין עֲלֵיהֶן. אֲבָל מֶלֶכִּי יִשְׂרָאֵל גָּזְרוּ חֲכָמִים שְׁלֹא יִדּוּ וְלֹא דָנִין אוֹתוֹ. וְלֹא מַעֲיִד וְלֹא מַעֲיִדִין עָלָיו. מִפְּנֵי שְׁלֵבָן גֹּס בָּהֶן וְיִבּוֹא מִן הַדְּבָר תִּקְלָה וְהַפֶּסֶד עַל הַדָּת:
--	---

5) R. Nissim of Gerona (1320-1376), Derashot HaRaN, Derashah # 11	5) דרשות הר"ן דרוש 11
“You shall appoint magistrates and officers... and they shall judge the people by just law” (Deut. 16:18).. The plain meaning of the text is as follows. It is known that the human species needs magistrates to adjudicate among individuals, for otherwise “men would eat each other alive” (Avot 3:2), and humanity would be destroyed. Every nation needs some sort of political organization for this purpose, since— as the wise man put it—even “a gang of thieves will subscribe to justice among themselves.” Israel, like any other nation, needs this as well. Moreover, Israel needs it for another reason: to uphold the laws of the Torah and punish those who deserve flogging or capital punishment for disobeying these laws, even if their transgression in no way undermines political order. Clearly, these [purposes] give rise to two possible issues: first, the need to punish in keeping with true law; second, the need to punish so as to enhance political order and in accordance with the needs of the hour, even if the punishment is undeserved according to truly just law. God, may He be blessed, set these two issues apart, delegating them each to a separate agency. [1] He commanded that magistrates be appointed to judge according to the truly just law, as it is written, “And they shall judge the people by just law.” In other words, the verse tells us that He set forth the purpose of their appointment and the scope of their authority: they were appointed to judge the people according to a law that was in	שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך וגו' ושפטו את העם משפט צדק. (דברים טז יח)... בעיני פשט הכתוב כך הוא. ידוע הוא כי המין האנושי צריך לשופט שישפוט בין פרטיו, שאם לא כן איש את רעהו חיים בלעו, ויהיה העולם נשחת. וכל אומה צריכה לזה ישוב מדיני, עד שאמר החכם שכת הלסטים הסכימו ביניהם היושר. וישראל צריכין זה כיתר האומות. ומלבד זה צריכין אליהם עוד לסיבה אחרת, והוא להעמיד חוקי התורה על תלם, [ולהעניש] חייבי מלקיות וחייבי מיתות בית דין העוברים על חוקי התורה, עם היות שאין באותה עבירה הפסד ישוב מדיני כלל. ואין ספק כי בכל אחד מהצדדים יזדמנו שני ענינים, האחד יחייב להעניש איזה איש כפי משפט אמיתי, והשני שאין ראוי להענישו כפי משפט צודק אמיתי, אבל יחוייב להענישו כפי תיקון סדר מדיני וכפי צורך השעה. והשם יתברך ייחד כל אחד מהענינים האלו לכת מיוחדת, וצוה שיתמנו השופטים לשפוט המשפט הצודק האמיתי, והוא אמרו ושפטו את העם משפט צדק, כלומר בא לבאר השופטים האלה לאיזה דבר יתמנו, ובמה כוחם גדול. ואמר שתכלית מינויים הוא כדי לשפוט את העם במשפט צדק אמיתי בעצמו, ואין יכלתם עובר ביותר מזה. ומפני שהסידור המדיני לא ישלם בזה לבדו, השלים האל תיקונו במצות המלך.

itself truly just and their jurisdiction is not to exceed that. [2] But since political order cannot be fully established by these means alone, God provided further for its establishment by commanding [the appointment of] a king.	
We may clarify this by considering one of the above-mentioned purposes. We read in the fifth chapter of tractate Sanhedrin: “Our Rabbis taught [The following questions are asked of a witness in a capital case]: Do you know him? . . . Did you warn him? Did he confirm your warning? Did he accept his liability to death? Did he commit the murder immediately?” etc. (BT Sanhedrin 40b). There can be no doubt that this is required by just law, for why should a man be put to death unless he was aware that he was committing a capital offence and [nevertheless] transgressed? Therefore it is requisite that he confirm and accept a warning, alongwith the other requirements mentioned there. This is the law, intrinsically and truly just, that is entrusted to the judges. However, punishing criminals in this way alone would completely undermine political order: murderers would multiply, having no fear of punishment.²¹ That is why God ordered the appointment of a king for the sake of civilization. Thus, we read . . . , “When you come to the land . . . you may indeed set as a king over you . . .” (Deut. 17:14-15), which, according to the Rabbis’ tradition, is the commandment to appoint a king. The king may impose a sentence as he deems necessary for political association [ha-kibbutz ha-medini], even when no warning has been given. The appointment of a king is equally	ונבאר עוד כשנניח צד אחד מהצדדים, הרי שנינו בפרק היו בודקין (סנהדרין מ ב) תנו רבנן מכירים אתם אותו כו' התריתם בו קיבל התראה התיר עצמו למיתה המית בתוך כדי דיבור וכו'. ואין ספק כי כל זה ראוי מצד משפט צדק, כי למה יומת איש, אם לא שידע שהכניס עצמו בדבר שיש בו חיוב מיתה ועבר עליו, ולזה יצטרך שיקבל עליו התראה, וכל יתר הדברים השנויים באותה ברייתא, וזהו משפט צדק אמיתי בעצמו הנמסר לדיינים. אבל אם לא יענש העובר כי אם על זה הדרך, יפסד הסידור המדיני לגמרי, שיתרבו שופכי דמים ולא יגורו מן העונש, ולכן צוה השם יתברך לצורך ישובו של עולם במינוי המלך, כמו שכתוב בפרשה זו (דברים יז יד - טו) כי תבא אל הארץ וגו' שום תשים עליך מלך וגו', שהיא מצוה שנצטוו בה למנות עלינו מלך, כמו שבא בקבלת רבותינו ז"ל (סנהדרין כ ב), והמלך יכול לדון שלא בהתראה כפי מה שיראה שהוא צריך לקיבוץ המדיני.

essential for Israel and all nations requiring political order, but the appointment of magistrates is of particular importance in the case of Israel. So the text emphasizes: “And they shall judge the people by just law”—i.e., the appointment and jurisdiction of magistrates pertain to judging the people according to laws intrinsically truly just.	
[Unlike] the nomoi of the nations of the world, the laws and commandments of our Torah . . . include commandments that are ultimately not concerned with political order. Rather, their effect is to induce the appearance of the divine effluence within our nation and [to make it] cleave unto us. This may be either by means that are clear to us, such as sacrifices and other Temple activities, or by means unclear to us, such as the laws whose purpose has not been revealed [hukkim]. In any case, there can be no doubt that these laws, although far from rational comprehension, induced the divine effluence to cleave unto us. The causes of many natural phenomena are incomprehensible to us, yet their existence is verifiable, so it is certainly not strange that the causes of the divine effluence . . . should be incomprehensible. Our Holy Torah is unique among the nomoi of the nations, which reflect no such considerations and are instead concerned solely with enhancing the affairs of their society.	ואני מבאר עוד זה, ואומר שכמו שנתיחדה תורתנו מבין נימוסי אומות העולם במצות וחוקים, אין ענינם תיקון מדיני כלל, אבל הנמשך מהם הוא חול השפע האלהי באומתנו והידבקו עמנו, בין שיראה הענין ההוא לעינינו כעניני הקרבנות וכל הנעשה במקדש, בין שלא יראה כיתר החוקים שלא נתגלה טעמם, מכל מקום אין ספק שהשפע האלהי היה נדבק בנו, וחל בפעלים ההם, עם היותם רחוקים מן הקש השכל. ואין בזה פלא, כי כמו שנסכל הרבה מסיבות ההיות הטבעיות, ועם כל זה יתאמת מציאותם, כל שכן שראוי שנסכל סיבות חול השפע האלהי והידבקו בנו. וזה שנתיחדה בו תורתנו הקדושה מנימוסי האומות הנ"ל, שאין להם עסק בזה כלל, כי אם בתיקון ענין קיבוצם.

Therefore I maintain—and so one ought to believe—that while the hukkim are not relevant at all to the establishment of the political association . . . , the mishpatim are in fact crucial to it, and it is as if they serve both to bring down the divine effluence and to perfect our public affairs. But perhaps these [latter] laws are [also] addressed primarily to the more sublime matters rather than to the perfection of society, since our appointed king [has that task]. The purpose of the magistrates and the Sanhedrin, by contrast [to the king], was to judge the people in accordance with true and intrinsically just law, which will effect the cleaving of the Divine unto us, whether or not the ordering of the multitude's affairs has been perfected. That is why some of the laws and procedures of the [gentile] nations may be more effective in enhancing political order than some of the Torah's laws. This, however, does not leave us deficient, since any deficiency regarding political order was corrected by the law of the king. Indeed, we have a great advantage over the nations: because the laws of the Torah are inherently just . . . the divine effluence will be induced to cleave unto us. That is why the supreme magistrates were located in that place where the presence of the divine effluence was evident: I mean the assembly of the Sanhedrin in the Chamber of Hewn Stones... In the same vein, the Rabbis said in the first chapter of tractate Shabbat: "A magistrate who judges truly, a judgement of truth, even one hour per day, is regarded as a partner in creation with God" (BT Shabbat 10a). . . . Just as, in creation, the divine effluence appeared at the mundane level—since it was the source of ah being—so too a magistrate who judges truly draws down that effluence, whether or not his judgment perfects the order of the polity. Just as it is drawn

ולפיכך אני סובר וראוי שיאמן, שכמו שהחוקים שאין להם מבוא כלל בתיקון הסידור המדיני, והם סיבה עצמית קרובה לחול השפע האלהי, כן משפטי התורה יש להם מבוא גדול, וכאילו הם משותפים בין סיבת חול הענין האלהי באומתנו ותיקון ענין קיבוצנו. ואפשר שהם היו פונים יותר אל הענין אשר הוא יותר נשגב במעלה, ממה שהם היו פונים לתיקון קיבוצנו, כי התיקון ההוא, המלך אשר נעמיד עלינו ישלים ענינו, אבל השופטים והסנהדרין היה תכליתם לשפוט העם במשפט אמיתי צודק בעצמו, שימשך ממנו הידבק ענין האלהי בנו, יושלם ממנו לגמרי סידור ענין ההמוני או לא יושלם. ומפני זה אפשר שימצא בקצת משפטי ודיני האומות הנ"ל, מה שהוא יותר קרוב לתיקון הסידור המדיני, ממה שימצא בקצת משפטי התורה. ואין אנו חסרים בזה דבר, כי כל מה שיחסר מהתיקון הנזכר, היה משלימו המלך. אבל היתה לנו מעלה גדולה עליהם, כי מצד שהם צודקים בעצמם, רוצה לומר משפט התורה, כמו שאמר הכתוב ושפטו את העם משפט צדק, ימשך שידבק השפע האלהי בנו. ומפני זה היה ראש השופטים ומבחרם, עומד במקום אשר היה נראה בו השפע האלהי, והוא ענין עמוד אנשי כנסת הגדולה בלשכת הגזית (מדות פ"ה מ"ד).

ומזה הצד נמשך כל מה שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין ז א) כל דיין שדן דין אמת לאמיתו ראוי שתשרה שכינה עמהם, שנאמר (תהלים פב א) אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט. ועל זה הדרך מה שאמרו רבותינו ז"ל בפרק קמא דשבת (י א) כל דיין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת ביום מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, כתיב הכא (שמות יח יד) מן בקר עד ערב, וכתיב התם (בראשית א ה) ויהי ערב ויהי בקר. והשותפות הזו רומז למה שאמרנו, שכמו שמעשה בראשית, נראה בפועל התחתונים שמאתו נתהווה כל מה שנתהווה, כן כל דיין שדן דין אמת לאמיתו,

down by the sacrificial rites... so too does it flow because of the Torah laws. Admittedly, for the sake of political order further enhancement is required, which is [the task of the king]. Thus, the judges were appointed to judge only according to the laws of the Torah, which are inherently just, . . . and the king was appointed to perfect the political order and [to meet] the needs of the hour...	ממשיך השפע ההוא, יושלם מצד דינו לגמרי תיקון מדיני או לא יושלם. שכמו שבמעשה הקרבנות, עם היותם רחוקים לגמרי מן ההקש, היה נראה השפע האלהי, כן במשפטי התורה היה נמשך ושופע, גם כי יצטרך כפי הסידור המדיני תיקון יותר, אשר היה משלימו המלך. ונמצא שמינוי השופטים היה לשפוט משפטי התורה בלבד, שהם צודקים בעצמם, כמו שאמר ושפטו את העם משפט צדק, ומינוי המלך היה להשלים תיקון סדר המדיני, וכל מה שהיה מצטרך לצורך השעה...
This was Israel's sin in asking for a monarchy, which many earlier [scholars] have found problematic—since the people had been commanded to appoint a king. ... I believe their sin consisted in wanting adjudication between persons to be mainly the charge of the monarch. We read: "All the elders of Israel assembled and came to Samuel at Ramah, and they said to him, 'You have grown old, and your sons have not followed your ways. Therefore appoint a king for us, to judge us like all other nations' " (1 Sam 8:4-5)... Israel was more interested in enhancing its political association. If they had asked for a king by saying simply "Appoint for us a king," or if they had sought a king for the sake of their military affairs, they would have committed no sin. In fact, it would have been a [virtuous act]. Their sin lay in saying "Appoint for us a king to judge us like all the nations." They wanted	וזה היה חטאם של ישראל בדבר המלוכה אשר שאלו, והוא ענין נתקשו בו הרבה מן הראשונים, כי אחרי שהיו מצווים להקים עליהם מלך... אבל על דעתי הוא כך, שהם רצו שעיקר המשפט במה שבין אדם לחבירו יהיה נמשך מצד המלוכה, והוא אומרו (ש"א ח ד - ה) ויתקבצו כל זקני ישראל ויבואו אל שמואל הרמתי ויאמרו אליו הנה אתה זקנת ובניך לא הלכו בדרכיך עתה שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים... ישראל נטו בעת ההיא יותר לתיקון קיבוצם המדיני. ואילו שאלו להם מלך בסתם שיאמרו שימה לנו מלך, או שיבקשוהו לסיבת תיקון מלחמותיהם, לא ימצא להם בדבר הזה עון (אשר) [או] חטא, אבל מצוה, אך היה חטאתם באמרם שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים, שרצו שיהיו משפטיהם נמשכים מצד המלוכה, לא מצד שופטי התורה... ומפני זה אמר ה' לשמואל לא אותך מאסו כי אותי מאסו ממלוק עליהם (שם ז), כי הם בוחרים בתיקון ענינם הטבעי, משיחול בהם ענין האלהי.

adjudication to be the charge of the monarchy, rather than of Torah judges. . . .

That is why God told Samuel: “It is not you that they have rejected; it is Me they have rejected as their king” (8:7)—which is to say, they preferred to enhance their natural affairs rather than to bring the divine effluence down upon themselves.

